

2023-12-13

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag (SOU 2023:34)

1. Revisorsplikten för små aktiebolag

För det fall förslag om återinförande av revisorsplikt för små aktiebolag skulle läggas framgent förbehåller sig Svenska Bankföreningen möjligheten att återkomma med mer utvecklade synpunkter.

Svenska Bankföreningen (nedan; Bankföreningen) har noterat att det inte ingått i utredningens uppdrag att ta ställning till om revisionsplikten för små aktiebolag bör återinföras eller ej.

Det kan konstateras att en stor andel av de aktiebolag som bankerna rapporterar till Finanspolisen saknar revisor, vilket talar för slutsatsen att sådan avsaknad utgör en riskindikator. En sådan slutsats är i linje med vad Ekobrottsmyndigheten funnit i de undersökningar som betänkandet hänvisar till.

Såsom utredningen noterat är missbruk av bolag som brottsverktyg ett betydligt större problem idag jämfört med när revisionsplikten avskaffades, vilket sett i ljuset av de vidsträckta kontrolluppgifter som en revisor har, talar för ett återinförande.

För övrigt kan noteras att en positiv effekt av ett återinförande vore att resursbehov och därmed förenande utredningskostnader för exempelvis banker skulle minska samtidigt som kontrollmöjligheterna skulle öka.

Ytterligare en positiv effekt vore att risker i vid bemärkelse för ett bolags handelspartners eller andra intressenter blir lättare att bedöma när ett utlåtande från revisor finns.

2. Ingivning av årsredovisning för aktiebolag – tidsfrister och sanktioner

Bankföreningen ställer sig positiv till förslaget.

Förhöjda avgifter torde i sig ha begränsad effekt för förekomsten av ekonomisk brottslighet. Förseningsavgifter måste dock anses utgöra en riskindikator såtillvida att det företag som påförts avgifterna uppvisar en generell likgiltighet inför regelefterlevnad. Det kan konstateras att påförda avgifter också är vanligt förekommande bland de företag som bankerna rapporterar till Finanspolisen.

3. Ingivning av årsredovisning för ekonomiska föreningar

Bankföreningen ställer sig positiv till förslaget.

Det kan konstateras att ekonomisk brottslighet inom ramen för exempelvis en bostadsrättsförening kan få mycket omfattande negativa konsekvenser för dess medlemmar. Dagens skydd är alltför svagt och ett krav på ingivning av årsredovisning för ekonomiska föreningar utgör ett steg i rätt riktning.

Vidare skulle banken i egenskap av borgenär få ökade möjligheter till kontroll av bostadsrättsföreningar och andra ekonomiska föreningar, vilket i sin tur underlättar för kreditprövningar och andra överväganden.

4. Bolagsverkets kontrollerande roll

Bankföreningen ställer sig positiv till förslagen, men anser att dessa inte är tillräckligt ingripande.

Bankföreningen har i en framställan till regeringen den 29 november 2023, till vilken det hänvisas, föreslagit ett antal mer preciserade och ingripande åtgärder för att komma till rätta med den i betänkandet beskrivna problematiken.¹

Även i den del som avser *straffskärpning för brott mot målvaktsförbudet* ställer sig Bankföreningen positiv, även om skärpningen bedöms få begränsad effekt.

Såsom utredningen angett är det förhållandevis få målvakter som lagförs, och möjligheten att minska antalet målvakter i praktiken hänger snarare samman med försvårandet av möjligheterna att registrera målvakter. Även i denna del hänvisas till vad Bankföreningen anför i ovan nämnd framställan.

Även om det ligger utanför förslaget kan anmärkas att en riklig historik av konkurser i sig kan utgöra en riskindikator i förhållande till om en person kan komma att missbruka bolag för kriminella ändamål eller om personen systematiskt utnyttjas som

¹ Svenska Bankföreningen "Hemställan om förstärkta kontrollåtgärder hos Bolagsverket för att hindra ekonomiska brottslingar från tillgång till företagskonton" (dnr 2023/11/023)

målvakt. Mot bakgrund därav bör man överväga möjligheten att kunna göra en särskild prövning av personers lämplighet att driva näringsverksamhet efter ett visst antal konkurser inom en viss tidsperiod.

5. Om tvångslikvidation vid kritisk kapitalbrist m.m.

Bankföreningen kan inte fullt ut bedöma förslaget i dess nuvarande utformning.

Utredningens analys kring konsekvenserna av att reglerna om tvångslikvidation vid kritisk kapitalbrist tas bort är inte tillräcklig såtillvida att analysen inte i önskvärd omfattning belyser borgenärsperspektivet, vilket i första hand är av intresse för bankerna.

Några nya sanktionsmöjligheter vid överträdelser mot de föreslagna reglerna föreslås exempelvis inte, utan det hänvisas enbart till de befintliga reglerna om skadeståndsansvar gentemot bolaget. Det kan ifrågasättas om detta är tillräckligt för att förhindra och sanktionera överträdelser.

Förslagets förenlighet med direktiv (EU) 2019/1023 behöver också belysas ytterligare (se särskilt artikel 19).

6. Övriga delar av betänkandet

Bankföreningen har inga synpunkter på förslagen i övrigt.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Erik Wendeby